

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет
Кафедра етнології та краєзнавства

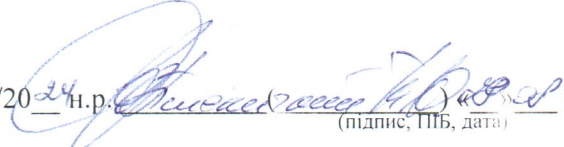
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ТУРИЗМОЗНАВСТВІ
для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
спеціалізація
вид дисципліни

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
перший (бакалаврський) рівень
Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм
основна

Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Семестр	<u>3</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>3</u>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<u>українська</u>
Форма заключного контролю	<u>залік</u>

Викладач: Казьмирчук Марія Григорівна, доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства.

Пролонговано: на 2023/2024 н.р. «28» 2023 (підпис, ПІБ, дата)

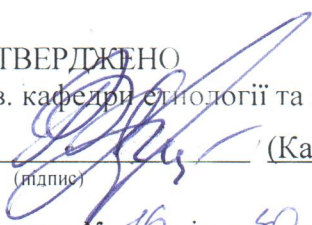
на 20 /20 н.р. () « » 20 р. (підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Казьмирчук Марія Григорівна, доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства

_____ (Капелюшний В. П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від «30» 08 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» 08 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії

«29» 08 2021 року
_____ (Терес Н.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів необхідні знання щодо методів та технологій наукових досліджень, ефективної організації науково-дослідної діяльності та використання вже відомих наукових напрацювань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати:

- основи туризму: основні терміни, поняття та ключові аспекти туризму, його типи, вплив на економіку та суспільство.

- історичні аспекти туризму;
- соціальні аспекти туризму, вплив туризму на суспільство та психологію туристів;
- географічні та економічні аспекти туризму.

2. Вміти:

- критично аналізувати різноманітну інформацію, самостійно підбирати літературу та працювати з джерелами;

- працювати в команді, слухати та спілкуватися з колегами, дискутувати та обґрунтовувати свої думки;

- генерувати нові ідеї, формулювати запитання та критично аналізувати існуючі підходи та результати досліджень.

3. Володіти:

- здатністю до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- готовністю до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу;
- готовністю до публічного виступу за фахом, доводити власні висновки, пропозиції, аргументи
- базовими навичками пошуку та аналізу наукової літератури, використання бібліографічних баз даних та джерел.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Курс «Організація наукових досліджень в туризмознавстві» спрямований на поглиблене вивчення методології та практики проведення наукових досліджень у сфері туризмознавства. Студенти матимуть можливість ознайомитися з основними аспектами наукового підходу до вивчення туристичних явищ, вивчити ключові методи та інструменти наукового дослідження, а також виробити навички аналізу та інтерпретації даних. Під час курсу студенти вивчатимуть принципи формулювання дослідницьких питань, розробки гіпотез, планування досліджень та збору даних. Особлива увага приділятиметься аналізу наукових джерел, статистичному аналізу даних, методам опитування та інтерв'ювання. Метою курсу є підготовка студентів до самостійного проведення наукових досліджень у галузі туризмознавства, розкриття їхнього аналітичного мислення та критичного підходу до вивчення туристичних явищ. В результаті вивчення курсу студенти матимуть змогу створювати інноваційні дослідницькі проекти, аргументовано доводити свої тези та висловлювати наукові думки в сфері туризмознавства. Курс «Організація наукових досліджень в туризмознавстві» допоможе студентам зрозуміти основні принципи наукового підходу та практичні аспекти вивчення туристичних явищ, що сприятиме їхньому професійному зростанню в сфері туризму.

4. Завдання (навчальні цілі): формування необхідних знань з організації наукових досліджень в туризмознавстві. У результаті вивчення курсу студенти повинні засвоїти основні етапи науково-дослідної роботи, завдання та методи наукових досліджень, шляхи та прийоми пошуку, накопичення та обробки наукової інформації, правила та прийоми оформлення результатів наукової роботи та передачі інформації, а також специфіку та принципи публічного виступу на наукових заходах. Вміти представляти результати досліджень у вигляді доповіді, наукової статті, презентації відповідно до нормативних вимог, підготувати анотацію представленої наукової роботи. Опанувати навички подання результатів наукових досліджень та оформлення письмових наукових досліджень та комунікацій у діловому та науковому

середовищі.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація*; 4. автономність та відповідальність*)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумкові оцінці з
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні етапи науково-дослідної роботи, завдання та методи наукових досліджень.	Лекція, самостійна робота	контрольна робота	10%
1.2	Знати шляхи та прийоми пошуку, накопичення та обробки наукової інформації.	Лекція, самостійна робота	контрольна робота	10%
1.3	Знати специфіку та принципи публічного виступу на наукових заходах.	Лекція, самостійна робота	контрольна робота	10%
2.1	Вміти представляти результати досліджень у вигляді доповіді, наукової статті, презентації відповідно до нормативних вимог.	Лекція, самостійна робота	письмове завдання	40%
			контрольна робота	10%
2.2	Вміти вільно використовувати отримані теоретичні знання щодо організації наукових досліджень в туризмознавстві для створення самостійної якісної наукової роботи.	Лекція, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота	10 %
4.1	Прийняти і обґрунтувати рішення щодо подання результатів наукових досліджень в туризмознавстві та нести відповідальність за оформлення наукових досліджень та проведення комунікації у діловому та науковому середовищі.	Лекція, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота	10 %

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	4.1
Програмні результати навчання						
ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.	+	+	+	+	+	+
ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії (в тому числі краєзнавства, екскурсознавства та історико-культурного туризму), презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.	+	+	+	+	+	+
ПРН 17. Вміти розробляти екскурсії та тури історико-культурного спрямування.	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання*:

Контрольна робота з тем ЗМ (тест): РН 1.1, 1.2, 1.3, 2.1 — 40 балів / 24 балів.

Письмове завдання з перевірки самостійної роботи ЗМ: РН 2.1 – 40 балів / 24 балів.

Підсумкова контрольна робота (залік) РН 2.2, 4.1 – 20 балів / 12 балів.

*Примітка: максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки.

- підсумкове оцінювання – залік.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістового модуля (бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування); бали, отримані за виконання завдання самостійної роботи; бали, які отримані за підсумкову контрольну роботу).

(Зразки тестових завдань для модульних контрольних робіт, перелік письмових завдань самостійної роботи, питання та завдання підсумкової контрольної роботи див. Навчально-методичний комплекс з даної дисципліни).

Зміст курсу складається з 1 змістового модуля. Змістовий модуль включає в себе лекції та самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу курсу.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: поточний контроль (контрольна робота, письмове завдання) і підсумковий контроль (залік). Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестровий контроль 80 балів; підсумковий контроль (залік) – 20 балів).

Змістовий модуль		Підсумкова контрольна робота (залік)
80 залікових балів (максимум)		20 балів (максимум)
Самостійна робота	Модульний контроль	
40 (максимум)	40 (максимум)	

Самостійна робота

Основним завданням самостійної роботи є розширення та поглиблення студентами теоретичних знань з дисципліни та отримання практичних навичок щодо організації наукового дослідження в туризмознавстві. Виконання самостійної роботи перевіряється у формі підготовки однієї наукової доповіді або рецензії на наукову статтю у межах тематики туризмознавства не пізніше останньої лекції. Теми для доповідей або наукові статті для рецензування студент обирає у межах власних наукових інтересів та туризмознавства.

Виконання письмового завдання з перевірки самостійної роботи студентів у вигляді однієї письмової наукової доповіді або рецензії на наукову статтю оцінюється в діапазоні від 1 до 40 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

1. **Зміст і розуміння:** (максимум 10 балів)
 - Глибоке розуміння та аналіз предмету дослідження (4 бали).
 - Чітке висвітлення головних теоретичних та практичних аспектів (3 бали).
 - Якість та цілісність аргументації (3 бали).
2. **Методологія та дослідження:** (максимум 10 балів)

- Визначення відповідності обраної методології об'єктивним дослідженням (3 бали).
 - Критичний аналіз та оцінка використовуваних дослідницьких методів (3 бали).
 - Обґрунтування вибору джерел, даних та інформаційних джерел (2 бали).
 - Якість аналізу даних та висновки дослідження (2 бали).
3. **Структура та стиль:** (максимум 8 балів)
- Логічна структура доповіді/рецензії (3 бали).
 - Чіткий та відповідний стиль написання (3 бали).
 - Грамотність та структура речення (2 бали).
4. **Академічна обробка джерел та форматування:** (максимум 6 балів)
- Коректне цитування та посилання на джерела (2 бали).
 - Дотримання академічних стандартів форматування (2 бали).
 - Відповідність вимогам до списку використаних джерел (2 бали).
5. **Оригінальність та творчість:** (максимум 6 балів)
- Оригінальність підходів, думок та висновків (3 бали).
 - Рівень творчого мислення та аналізу (3 бали).
6. **Загальна презентація:** (максимум 4 бали)
- Візуальне форматування тексту (1 бал).
 - Використання графіків, таблиць, діаграм (1 бал).
 - Загальна читабельність та вигляд документу (2 бали).

Загалом можливий максимум: **40 балів**.

Модульний контроль

У курсі передбачено 1 *змістовий модуль* та 1 *модульну контрольну роботу*. По завершенні вивчення змістового модуля студент складає модульний контроль (МК). Участь всіх студентів в контрольному заході обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі та виконується на останньому занятті змістового модуля. Тест містить 20 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів, яку можна набрати за МК – **40 балів**.

Підсумкова контрольна робота (залік)

На передостанній лекції з дисципліни з усього обсягу пройденого і відведеного на самостійну роботу студентів матеріалу проводиться *підсумкова контрольна робота* (2 завдання). Студент повинен дати письмову розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (від 1 до 10 балів за одне завдання):

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	9 – 10 балів;
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу	6 – 8 балів;
Відповідь фрагментарна, відображені лише окремі аспекти проблеми	4 – 5 балів;
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі	2 – 3 балів;
Відповідь містить значні помилки елементарного рівня	1 бал.

Бали, які отримані студентом на підсумковій контрольній роботі, додаються до балів набраних студентом за результатами семестрового оцінювання (модульні контрольні роботи, завдання самостійної роботи).

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. **Рекомендований мінімум** для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **48 балів**.

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються відповідно до чинних в Університеті нормативних документів.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не

передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100) він складає залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять.

№	Назва лекції	Кількість годин	
		Лекції	Самостійна робота
Змістовий модуль			
1	Вступ до наукового дослідження в туризмознавстві: сутність, значення та основні етапи.	2	2
2	Вибір теми. Сучасні теми та підходи в туризмознавстві.	2	5
3	Формулювання та обґрунтування наукової проблеми в туризмознавстві. Постановка та формулювання наукової гіпотези в туризмознавчих дослідженнях.	4	4
4	Вибір методологічних підходів та методів дослідження в туризмознавстві.	2	5
5	Збір та аналіз даних в наукових дослідженнях туризмознавства.	4	5
6	Інтерпретація результатів дослідження та їх відображення у науковій роботі.	2	5
7	Науковий текст та вимоги до нього. Дизайн та структура наукової роботи в галузі туризмознавства.	2	5
8	Цитування та посилання в наукових дослідженнях: важливість та вимоги.	3	5
9	Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту.	2	5
10	Види наукового дослідження. Наукова стаття, наукова доповідь.	2	5
11	Специфіка та принципи публічного виступу на науковій конференції.	2	4
12	Публікація наукових результатів у фахових виданнях та конференціях з туризмознавства.	4	2
12	Етичні аспекти наукового дослідження в туризмознавстві.	2	2
Модульна контрольна робота		1	
<i>Письмове завдання з перевірки самостійної роботи</i>			2
Всього		34	56

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 34 год.

Самостійна робота – 56 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / О.О. Любіцева, В.К. Бабарицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008.
2. Зосимов А. М., Голік В. П. Дисертаційні помилки: Монографія. – 2 вид., перероб. та доп. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 216 с.
3. Івакін О.А. Основи епістемології: Теорія і методологія наукового пізнання: Навч. посіб. для студ. магістерського відділення та аспірантів. – Одеса: Юридична література, 2000.
4. Наринян А. Р., Поздеев В. А. Основы научных исследований: Учебное пособие. – К.: Изд-

во Европ. ун-та, 2002.

5. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: ІЗМН, 1997.
6. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): Навчальний посібник / Укладач Дороніна М.С. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005.
7. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. р ед. Т. В. Гончарук. – Тернопіль, 2014.
8. Сергієнко Л. П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи: навч. посіб. – К.:Професіонал, 2009.
9. Цехмістрова Г. С. Методи та техніка наукових досліджень: Навч посіб. – К.: Либідь, 2005. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uadocs. exdat/docs/index-1638/html?page=5>

Додаткові:

1. Сурмін Ю. П. Наукові тексти : специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. — К.: НАДУ, 2008.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень [Текст] : підручник. – К.: АБУ, 2002.
3. Божко Л.Д. Генезис та еволюція наукового туристського дискурсу // Вісник Харківської державної академії культури. - 2012. - Вип.37. - С.56-66.
4. Герасименко В.Г. Теорія туризму як складова туризмології / В.Г. Герасименко // Вісник соціально-економічних досліджень. -2011. – Вип.2(42). – С.173-180.
5. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навчальний посібник.– К.: Алерта, 2017. – 622 с.
6. Кримський С. Наука як феномен цивілізації. — Вісник Національної академії наук України : щомісяч. загальнонаук. та громад. -політ. журн. — К. 2003 — № 3 — С. 7–20.
7. Кручек О.А. Туризмологія: процес формування теорії туризму // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. – 2010. – Вип.8. – С.139-166.
8. Кузик С. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія / Степан Кузик. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010.
9. Малицький Б. А., Булкін І. О., Єгоров І. Ю., Соловійов В. П. Аналіз становлення наукової системи України. // Наука та наукознавство. — 2001. — № 2. — С. 3–18.
10. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020.
11. Миронов Ю.Б. Туризмологія як напрям наукових досліджень // Збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові пошуки у III тисячолітті: соціальний, правовий, економічний та гуманітарний виміри».- Кропивницький: ПВНЗ КІДМУ, 2018. – 315 с. – С.150-153.
12. Муравицька Г. Інформація як стратегічний ресурс організації науково-дослідного процесу // Г.Муравицька. – Науковий вісник «Демократичне врядування». – 2015. – Вип. 15.
13. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: Підручник. — К.: Знання, 2007.
14. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / О.А. Кручек, Т.А. Дьорова, О.О. Любіцева та ін. - К.: Академія, 2013.
15. Христинченко Н. П. Міжнародний досвід організації наукової діяльності на прикладі США та Німеччини // Наше право. – 2014. – № 6. – С. 17-21.